

Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform

---

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till lagändringar med anledning av EU:s dataskyddsreform.

I propositionen föreslås lagändringar inom delar av Finansdepartementets ansvarsområde, bl.a. när det gäller den officiella statistiken, med anledning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning). Förordningen ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (dataskyddsdirektivet), som i Sverige har genomförts genom personuppgiftslagen (1998:204) och ett stort antal specifika författningar med särskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter inom särskilda områden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2018.

Inga motioner har lämnats med anledning av propositionen.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:107 Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Utskottets överväganden.....	10
Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform.....	10
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	16
Propositionen	16
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	17

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i kasinolagen (1999:355),
2. lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken,
3. lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister,
4. lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna,
5. lag om upphävande av lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980,
6. lag om upphävande av lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning,
7. lag om upphävande av lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:107 punkterna 1–7.

Stockholm den 17 april 2018

På finansutskottets vägnar

Fredrik Olovsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Olovsson (S), Elisabeth Svantesson (M), Maria Plass (M), Ingela Nylund Watz (S), Oscar Sjöstedt (SD), Ingemar Nilsson (S), Emil Källström (C), Janine Alm Ericson (MP), Niklas Wykman (M), Marie Granlund (S), Dennis Dioukarev (SD), Mats Persson (L), Jakob Forssmed (KD), Niklas Karlsson (S), Anette Åkesson (M) och Håkan Svenneling (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I det här ärendet behandlar utskottet proposition 2017/18:107 Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform. Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2.

I april 2016 utfärdade Europaparlamentet och rådet förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd dataskyddsförordningen. Den ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018.

Lagrådet har granskat lagförslagen, och regeringen har följt Lagrådets förslag.

Inga motioner har väckts med anledning av propositionen.

Bakgrund

Regleringen av behandling av personuppgifter inom EU har sin grund i dataskyddsdirektivet.¹ Direktivet har genomförts i svensk rätt huvudsakligen genom personuppgiftslagen (1998:204), förkortad PUL. Denna lag är subsidiär i förhållande till andra lagar och förordningar och kompletteras av ett stort antal s.k. registerförfattningar.

Det nu gällande dataskyddsdirektivet kommer att ersättas av dataskyddsförordningen som trädde i kraft den 24 maj 2016 och som ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Dataskyddsförordningen är till stora delar baserad på dataskyddsdirektivet men innehåller också ett antal nyheter.

EU-förordningar gäller utan att införlivas i svensk rätt och ska normalt inte införlivas. När det gäller den nuvarande svenska lagstiftningen innebär dataskyddsförordningen därför att PUL och den tillhörande personuppgiftsförordningen (1998:1191), samt de föreskrifter som Datainspektionen meddelat i anslutning till denna reglering, måste upphävas.

Även om dataskyddsförordningen blir direkt tillämplig både förutsätter och möjliggör den kompletterande nationella bestämmelser av olika slag. Enligt skäl 8 till förordningen får den också delvis införlivas i nationell rätt, i den utsträckning som det är nödvändigt för samstämmigheten och för att göra de nationella bestämmelserna begripliga för de personer som de tillämpas på. Nationella dataskyddsbestämmelser blir subsidiära i förhållande till förordningen och måste ha stöd i denna.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter.

Regeringen har i sin proposition 2017/18:105 Ny dataskyddslag lämnat förslag på hur svensk rätt på ett övergripande plan ska anpassas till förordningen. I den propositionen föreslås att PUL upphävs och att en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning införs, här benämnd dataskyddslagen. Vidare föreslås i propositionen att vissa bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen ändras.

Dataskyddsförordningen har också föranlett ett antal propositioner med förslag som anpassar befintliga dataskyddsbestämmelser på olika områden till förordningen.

Dataskyddsförordningens innehåll

Förordningens syfte

I skäl 9 till dataskyddsförordningen konstateras att målen och principerna för dataskyddsdirektivet fortfarande är giltiga men att det inte har kunnat förhindra bristande enhetlighet i genomförandet av dataskyddet i olika delar av unionen. Skillnader i nivån på skyddet av personuppgifter kan enligt skälet förhindra det fria flödet av personuppgifter och kan därför utgöra ett hinder för att bedriva ekonomisk verksamhet på unionsnivå, snedvrída konkurrensen och hindra myndigheterna från att fullgöra sina skyldigheter enligt unionsrätten.

För att säkra en enhetlig och hög skyddsnivå för fysiska personer och för att undanröja hindren för flödena av personuppgifter inom unionen bör nivån på skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter vid behandling av personuppgifter enligt skäl 10 vara likvärdig i alla medlemsstater.

Den nya förordningen behövs enligt skäl 13 för att säkerställa en enhetlig nivå för skyddet av fysiska personer över hela unionen och undvika avvikelser som hindrar den fria rörligheten av personuppgifter inom den inre marknaden. Förordningen ska skapa rättslig säkerhet och öppenhet för ekonomiska aktörer och ge fysiska personer i alla medlemsstater samma rättsligt verkställbara rättigheter och skyldigheter samt ålägga personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden samma ansvar. På så sätt ska övervakningen av behandling av personuppgifter bli enhetlig, sanktionerna i alla medlemsstater likvärdiga och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna i olika medlemsstater effektivt.

Förordningens tillämpningsområde

Dataskyddsförordningen ska, precis som dataskyddsdirektivet, tillämpas på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis företas på automatisk väg och på annan behandling av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register.

Förordningen ska tillämpas på all behandling av personuppgifter som utförs inom ramen för den verksamhet som bedrivs av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som är etablerade i unionen, oavsett om behandlingen utförs i unionen eller inte. En skillnad jämfört med dataskyddsdirektivet är att

förordningen under vissa omständigheter ska tillämpas även på behandling av personuppgifter som utförs av personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden som inte är etablerade i unionen. Detta gäller om behandlingen avser registrerade som befinner sig i unionen, under förutsättning att behandlingen har anknytning till antingen utbudande av varor eller tjänster till sådana registrerade i unionen eller övervakning av deras beteende, så länge beteendet sker inom unionen. Slutligen ska dataskyddsförordningen också tillämpas på behandling av personuppgifter som utförs av en personuppgiftsansvarig som inte är etablerad i unionen men på en plats där en medlemsstats nationella rätt gäller enligt folkrätten.

Från förordningens tillämpningsområde undantas behandling av personuppgifter som utgör ett led i en verksamhet som inte omfattas av unionsrätten eller som utförs av medlemsstaterna när de bedriver verksamhet som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Behandling av personuppgifter som utförs av en fysisk person som ett led i verksamhet av privat natur eller som har samband med hans eller hennes hushåll omfattas inte heller av förordningens bestämmelser. Vidare gäller förordningen inte för sådan behandling av personuppgifter som utförs av behöriga myndigheter för ändamålen att förebygga, utreda, upptäcka eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder. Sådan behandling regleras i stället genom ett nytt direktiv, här benämnt det nya dataskyddsdirektivet.²

Slutligen ska förordningens bestämmelser inte tillämpas av EU:s institutioner, organ och byråer. Den behandling av personuppgifter som utförs där regleras i stället genom en annan förordning.³ Ett förslag till reviderad förordning om skydd för personuppgifter som behandlas av unionens institutioner, organ, kontor och byråer har lagts fram av kommissionen.⁴

Förändringar i sak

Dataskyddsförordningen är som nämnts till stora delar baserad på dataskyddsdirektivet. Förordningen innebär dock en rad förändringar. Här nämns några av dessa.

Den registrerades rättigheter förstärks

I syfte att ge den registrerade ökad kontroll över sina personuppgifter förstärks dennes rättigheter. Den information som ska tillhandahållas den registrerade preciseras och utvidgas, och det anges uttryckligen att den personuppgiftsansvarige ska tillhandahålla informationen i en begriplig och lättillgänglig form. Förordningen innebär även en förstärkning av rätten för den registrerade

² Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter.

⁴ COM(2017) 8 final.

att få åtkomst till sina personuppgifter för att föra över dem till en annan leverantör av elektroniska tjänster, s.k. dataportabilitet. Vidare införs en tydligare rätt till radering (i förordningen även kallat "rätten att bli bortglömd").

Barns personuppgifter förtjänar enligt skäl 38 i förordningen särskilt skydd. Barns särställning och särskilda utsatthet poängteras också på flera ställen i förordningen. När informationssamhällets tjänster erbjuds direkt till ett barn krävs enligt förordningen att samtycke eller godkännande av barnets samtycke i vissa fall inhämtas av den som har föräldraansvar för barnet för att personuppgifter som rör barnet ska få behandlas.

Den registrerade ska underrättas om personuppgiftsincidenter

Det införs en skyldighet för den personuppgiftsansvarige att anmäla till tillsynsmyndigheten om det inträffar en s.k. personuppgiftsincident, dvs. en säkerhetsincident som oavsiktligt påverkar behandlingen av personuppgifter. Även den registrerade ska utan onödigt dröjsmål informeras om incidenten, om den sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter.

Konsekvensbedömningar och tydligare kommunikation

Om en viss behandling sannolikt kommer att leda till hög risk för enskildas rättigheter eller skyldigheter ska den personuppgiftsansvarige före behandlingen utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter. Den allmänna anmälningskyldigheten till tillsynsmyndigheten som i dag framgår av PUL tas däremot bort.

Vidare införs det tydligare regler för kommunikation med den registrerade och ansvar för dem som behandlar personuppgifter.

Nya åtgärder för enhetlig tillämpning

Dataskyddsförordningen innebär på olika sätt ett ökat fokus på en enhetlig tillämpning av dataskyddsreglerna inom EU, t.ex. genom åtgärder som godkännande av uppförandekoder och certifiering. Genom förordningen införs ett nytt gemensamt system med sanktionsavgifter som ska tas ut vid överträdelse av förordningen. Det införs även en skyldighet för de nationella tillsynsmyndigheterna att samarbeta med varandra och en mekanism för enhetlighet när flera tillsynsmyndigheter är inblandade.

Samtidigt införs en ny princip om en enda kontaktpunkt som ska underlätta för sådana personuppgiftsansvariga som är verksamma i flera medlemsstater genom att de endast ska behöva vara i kontakt med en av de behöriga tillsynsmyndigheterna. Det införs även ett nytt unionsorgan, Europeiska dataskyddsstyrelsen, som får långtgående befogenheter att uttala sig om tolkningen av förordningen också i enskilda fall.

Offentlighetsprincipens företrädare blir tydligare

I artikel 86 i dataskyddsförordningen anges att personuppgifter i allmänna handlingar som förvaras av en myndighet eller ett offentligt organ eller ett pri-

vat organ för utförande av en uppgift av allmänt intresse får lämnas ut av myndigheten eller organet i enlighet med den unionsrätt eller den medlemsstats nationella rätt som myndigheten eller det offentliga organet omfattas av. Avsikten är enligt artikeln att allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar ska jämkas samman med förordningens rätt till skydd av personuppgifter.

Utrymmet för att ge offentlighetsprincipen företräde framför dataskyddsregleringen blir genom denna artikel tydligare. Artikeln möjliggör en tillämpning av bestämmelserna i tryckfrihetsförordningen (TF) om allmänhetens tillgång till allmänna handlingar som innehåller personuppgifter. I regeringens proposition Ny dataskyddslag föreslås också en bestämmelse i dataskyddslagen om förhållandet till tryck- och yttrandefriheten som innebär att dataskyddsförordningen inte ska tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot TF eller yttrandefrihetsgrundlagen.

Särskilt om personuppgiftsbehandling för statistiska ändamål

Med statistiska ändamål avses enligt skäl 162 till dataskyddsförordningen varje åtgärd som vidtas för den insamling och behandling av personuppgifter som är nödvändig för statistiska undersökningar eller för framställning av statistiska resultat. Dessa statistiska resultat kan vidare användas för olika ändamål, inbegripet vetenskapliga forskningsändamål. Ett statistiskt ändamål innebär enligt samma skäl att resultatet av behandlingen för statistiska ändamål inte består av personuppgifter, utan av aggregerade personuppgifter, och att resultatet eller uppgifterna inte används till stöd för åtgärder eller beslut som avser en särskild fysisk person.

Behandling av personuppgifter är enligt dataskyddsförordningen endast laglig om den uppfyller något av de villkor som anges i artikel 6.1. Stöd för att samla in personuppgifter för den officiella statistiken, vilken i svensk rätt regleras av lagen (2001:99) om den officiella statistiken och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken, och för annan reglerad statistik finns i artikel 6.1 e, som medger behandling som är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som en del i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

Behandling av personuppgifter inom ramen för ett statistikprojekt som inte är nödvändigt för att utföra en fastställd uppgift av allmänt intresse och som inte heller i sig utgör en sådan uppgift kan däremot inte utföras med stöd av artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. Rättslig grund för behandlingen måste då sökas någon annanstans. I vissa fall kan insamling av personuppgifter för statistiska ändamål genomföras med stöd av samtycke från de registrerade. I andra fall kan insamling av personuppgifter för viss statistikverksamhet vara tillåten utan samtycke, med stöd av en intresseavvägning enligt artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen. Det gäller dock inte behandling hos offentliga myndigheter.

I artikel 9.2 j i dataskyddsförordningen finns ett undantag för behandling av särskilt känsliga uppgifter för bl.a. statistiska ändamål. Den behandlingen ska utföras i enlighet med vad som anges i artikel 89.1, vilket bl.a. innebär att den ska omfattas av lämpliga skyddsåtgärder för den registrerades rättigheter och friheter.

Regeringen har i propositionen Ny dataskyddslag gjort bedömningen att sådan behandling av personuppgifter som utförs under forskarens ansvar bör prövas utifrån de bestämmelser som gäller vid behandling för forskningsändamål (prop. 2017/18:105 s. 124).

För den behandling av personuppgifter som i dag utförs för statistiska ändamål gäller PUL, om statistikverksamheten inte är reglerad särskilt. I propositionen Ny dataskyddslag anför regeringen att förutsättningarna enligt dataskyddsförordningen för att det ska vara tillåtet att behandla känsliga personuppgifter för statistiska ändamål i huvudsak är desamma som enligt dataskyddsdirektivet (prop. 2017/18:105 s. 123). I den propositionen föreslås en bestämmelse i den nya dataskyddslagen som innebär att känsliga personuppgifter får behandlas med stöd av artikel 9.2 j i dataskyddsförordningen, om behandlingen är nödvändig för statistiska ändamål och samhällsintresset av det statistikprojekt där behandlingen ingår klart väger över den risk för otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet som behandlingen kan innebära.

Regeringen föreslår också i samma proposition en s.k. användningsbegränsning för personuppgifter som behandlas för statistiska ändamål. Den ska innebära att personuppgifter som behandlas enbart för statistiska ändamål får användas för att vidta åtgärder i fråga om den registrerade endast om det finns synnerliga skäl med hänsyn till den registrerades vitala intressen (prop. 2017/18:105 s. 125 f.).

Utskottets överväganden

Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag om ändringar i vissa författningar med anledning av EU:s dataskyddsreform.

Propositionen

Generella utgångspunkter

Till skillnad från vad som gällde enligt dataskyddsdirektivet och PUL tillåter dataskyddsförordningen inte att myndigheter behandlar personuppgifter med stöd av en intresseavvägning. Myndigheter behöver enligt dataskyddsförordningen kunna stödja sin behandling på någon av de grunder som anges i förordningen. För att behandlingen ska vara tillåten utan att den registrerade har lämnat sitt samtycke måste den också vara nödvändig för att fullgöra, skydda eller utföra den rättsliga grunden. I propositionen Ny dataskyddslag har regeringen, mot bakgrund av avgöranden i EU-domstolen, gjort bedömningen att nödvändighetskravet inte har den strikta innebörden att det krävs att det utan behandlingen skulle vara omöjligt att fullgöra en förpliktelse, skydda intressen eller utföra en uppgift. Att det uppstår effektivitetsvinster ska anses tillräckligt för att behandlingen ska anses nödvändig.

Dataskyddsförordningens krav på rättsligt stöd bedöms i praktiken inte innebära några begränsningar för myndigheters generella rätt att behandla personuppgifter, utöver vad som redan gäller i dag.

Bestämmelser om personuppgiftslagens tillämplighet i lagen om den officiella statistiken och lagen (2006:378) om lägenhetsregister ska ersättas med upplysningsbestämmelser om EU:s dataskyddsförordning. Det ska framgå att lagarna kompletterar dataskyddsförordningen och att den föreslagna dataskyddslagen gäller vid behandling av personuppgifter om inte annat följer av de särskilda författningarna. Andra hänvisningar som görs till personuppgiftslagen i de båda lagarna ska ändras till att avse motsvarande bestämmelser i dataskyddsförordningen eller tas bort om de inte fyller någon funktion. Bestämmelser i de nämnda lagarna och i kasinolagen (1999:355) som gör PUL:s bestämmelser om rättelse och skadestånd tillämpliga vid överträdelse av lagarna ska upphävas.

Datainspektionen anser att analysen inte har utgått från förordningen som primär rättskälla, vilket innebär en risk för normkonflikter och att personuppgiftsbehandling som genomförs i dag inte kommer att kunna utföras när

förordningen börjar tillämpas. Regeringen bedömer att den översyn som gjorts är tillräcklig för att undvika normkonflikter. Överväganden som Datainspektionen efterlyser har enligt regeringen redan gjorts.

Statistikansvariga myndigheters framställning av statistik

Rättslig grund

Den grundläggande regleringen av statistikansvariga myndigheters rätt att behandla personuppgifter för framställning av statistik finns i lagen om den officiella statistiken. Genom regleringen i denna lag och i förordningen om den officiella statistiken bedöms statistikansvariga myndigheter ha en rättslig grund att i enlighet med artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen behandla personuppgifter för statistikändamål. Regeringen bedömer att det inte finns behov av någon ny reglering för att uppfylla dataskyddsförordningens krav på rättslig grund när statistikansvariga myndigheter utan samtycke samlar in och i övrigt behandlar personuppgifter vid framställning av statistik.

Datainspektionen efterfrågar en analys av om nu gällande bestämmelser om annan statistik än officiell statistik är förenliga med dataskyddsförordningen och en större tydlighet när det gäller vilken statistik en myndighet kan framställa med eget rättsligt stöd, samt hur regleringen kring rättsligt stöd förhåller sig till regeringsformens och dataskyddsförordningens krav. Datainspektionen bedömer att de statistikansvariga myndigheterna inte har något rättsligt stöd att behandla personuppgifter utanför de statistikområden som följer av lagstiftningen. Regeringen framhåller att överväganden av regleringens tydlighet, precisering, förutsägbarhet och proportionalitet redan har gjorts, liksom nödvändiga överväganden av statistikförfattningarnas förenlighet med grundlag.

Personuppgiftsansvar

En statistikansvarig myndighet är enligt 14 § lagen om den officiella statistiken personuppgiftsansvarig enligt PUL. I dataskyddsförordningen definieras personuppgiftsansvarig som en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Det finns ingen skillnad i innebörden av begreppet personuppgiftsansvarig mellan dataskyddsdirektivet, PUL och dataskyddsförordningen.

Regeringen bedömer att en statistikansvarig myndighet fortfarande ska ha ett utpekad personuppgiftsansvar vid behandling av personuppgifter i samband med statistikframställning. En sådan myndighets behandling av personuppgifter i samband med uppdragsverksamhet åt forskare är enligt regeringen att betrakta som behandling av personuppgifter för statistiska ändamål.

Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning benämns personuppgiftsbiträde. En statistikansvarig myndighet ska kunna vara personuppgiftsbiträde åt en annan statistikansvarig myndighet.

Behandling av känsliga personuppgifter och personuppgifter om lagöverträdelser

I artikel 9.1 i dataskyddsförordningen föreskrivs att behandling av personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening, och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning ska vara förbjuden. Dessa kategorier av personuppgifter motsvarar i stort sett vad som enligt 13 § PUL utgör känsliga personuppgifter.

Artikel 10 i dataskyddsförordningen föreskriver att behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder endast får utföras under kontroll av myndighet eller då behandling är tillåten enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder för de registrerades rättigheter och friheter fastställs. Ett fullständigt register över fällande domar i brottmål får endast föras under kontroll av en myndighet.

När det gäller personuppgifter om lagöverträdelser innebär artikel 10 i dataskyddsförordningen vissa ändringar jämfört med tidigare bestämmelser i dataskyddsdirektivet, då tillämpningsområdet begränsats till enbart fällande brottmålsdomar.

Huvudregeln är enligt PUL att det är förbjudet att behandla känsliga personuppgifter och förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden. Det finns dock flera undantag. Enligt 15 § lagen om den officiella statistiken får känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser m.m. behandlas om det följer av föreskrifter som regeringen meddelar. Regeringen bedömer att det fortfarande finns behov av en sådan reglering.

Den reglering som regeringen föreslår, som innebär att känsliga personuppgifter och personuppgifter om lagöverträdelser ska få behandlas vid framtagande av officiell statistik om det följer av föreskrifter som regeringen meddelat, innebär en inskränkning av möjligheten att behandla personuppgifter jämfört med vad som kommer att gälla enligt den generella regleringen i den nya dataskyddslagen.

För närvarande finns regler i lagen om den officiella statistiken och i förordningen om den officiella statistiken som begränsar möjligheterna att behandla känsliga personuppgifter till vissa särskilt angivna områden. Den bör enligt regeringen även fortsättningsvis gälla vid framtagande av officiell statistik. När det gäller framställning av annan statistik finns dock enligt regeringen anledning att pröva om regleringen är ändamålsenlig.

Regeringens förslag är att en statistikansvarig myndighet vid framställning av annan statistik än officiell statistik ska få behandla känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser efter en prövning av om behandlingen är nödvändig för statistiska ändamål och om samhällsintresset av det statistikprojekt där behandlingen ingår klart väger över den risk för otillbörligt intrång

i enskildas personliga integritet som behandlingen kan innebära. Vidare ska sådana personuppgifter få behandlas för forskningsprojekt under samma förutsättningar, om behandlingen har godkänts enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

Datainspektionen anser att det saknas en tillräcklig analys av om författningsbestämmelserna om känsliga personuppgifter uppfyller kraven i dataskyddsförordningen och att det därför inte är möjligt att genomföra en proportionalitetsbedömning. Regeringen anser att den föreslagna regleringen är proportionerlig.

Undantag från vissa av den registrerades rättigheter

Dataskyddsförordningen innehåller bestämmelser om att den personuppgiftsansvarige under vissa omständigheter ska förse den registrerade med viss information och om den registrerades rätt till tillgång till personuppgifterna, rätt till rättelse och rätt till radering. Det finns också bestämmelser om undantag från dessa rättigheter.

Om personuppgifter behandlas för t.ex. statistiska ändamål får det enligt artikel 89.2 föreskrivas undantag från dessa rättigheter i nationell rätt. Det saknas enligt regeringen skäl att införa undantag från rätten till tillgång till personuppgifter. I lagen om den officiella statistiken bör dock införas ett undantag från rätten att få personuppgifter rättade eller kompletterade samt ett undantag från rätten att kräva begränsning av personuppgiftsbehandlingen.

Datainspektionen anser att förslaget i denna del inte är förenligt med dataskyddsförordningen och efterlyser en analys som visar att de föreslagna begränsningarna av de registrerades rättigheter vid framställning av statistik är proportionella mot det legitima mål som eftersträvas. Pensionsmyndigheten ställer sig principiellt tveksam till inskränkningar av rättigheter enligt förordningen och avstyrker förslaget i denna del. Regeringen bedömer att de inskränkningar av enskildas rättigheter som föreslås är proportionerliga.

Utlämnande av uppgifter i vissa fall

I 16 § lagen om den officiella statistiken finns en bestämmelse om utlämnande av uppgifter i vissa fall. Enligt bestämmelsen får en statistikansvarig myndighet, när den lämnar ut uppgifter som inte direkt kan hänföras till en enskild, i samband med utlämnandet förse uppgifterna med en beteckning som hos den statistikansvariga myndigheten kan kopplas till personnummer eller motsvarande för att göra det möjligt att senare komplettera uppgifterna. En sådan åtgärd får vidtas om den som uppgifterna lämnas ut till ska använda dessa för forskning eller statistik samt har ett särskilt behov av att senare kunna komplettera uppgifterna. Regeringen föreslår en ändring i 1 § lagen om den officiella statistiken som innebär att bestämmelserna i 16 § även ska gälla vid framställning av annan statistik än officiell statistik hos en statistikansvarig myndighet. Förslaget medför enligt regeringen ökad enhetlighet mellan regleringen av officiell statistik och annan statistik hos statistikansvariga myndigheter samt ökad tillgänglighet till data för forskning och statistik.

Datainspektionen avstyrker förslaget. Analysen visar enligt myndigheten inte att dataskyddsförordningens krav på proportionalitet är uppfyllt. Datainspektionen menar att det saknas en konkret redogörelse för vilka nackdelar eller risker utlämnandet kan innebära för de registrerade och en analys av om dessa undantag medför behov av ytterligare skyddsåtgärder. Regeringen anser att det står klart att förslaget uppfyller dataskyddsförordningens krav på proportionalitet.

Lägenhetsregistret

Lägenhetsregistret är ett landsomfattande register för bostadslägenheter i Sverige som regleras i lagen om lägenhetsregister och förordningen (2007:108) om lägenhetsregister. Registret används av SCB för att ta fram hushålls- och bostadsstatistik. Uppgifter i lägenhetsregistret kan utgöra personuppgifter. Regeringens bedömning är att det finns en rättslig grund för Lantmäteriet, kommuner och fastighetsägare att behandla personuppgifter i samband med förandet av lägenhetsregistret.

Som nämnts ovan får det enligt artikel 89.2 i dataskyddsförordningen under vissa omständigheter föreskrivas undantag i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt från rättigheter som den registrerade har enligt dataskyddsförordningen. Regeringen föreslår ett undantag med innebörden att den registrerade inte ska ha rätt till någon begränsning av behandlingen av personuppgifter som omfattas av lagen om lägenhetsregister.

Datainspektionen anser att det saknas en närmare redovisning av de frågor som är relevanta för en proportionalitetsbedömning av förslaget och anser därför att förslaget inte kan anses förenligt med dataskyddsförordningen. Regeringen menar att de skäl som anförts för förslaget väger så tungt att det bedöms proportionerligt.

Folk- och bostadsräkningar

Före lägenhetsregistrets tillkomst framställdes statistik på folk- och bostadsräkningsområdet genom särskilda folk- och bostadsräkningar, vilka genomfördes av SCB. Folk- och bostadsräkningarna reglerades särskilt i lagar och förordningar, som fortfarande formellt gäller. Flertalet av bestämmelserna är i dag obsoleta, och behovet av de övriga bestämmelserna bedöms av regeringen som högst begränsat. Regeringen föreslår att författningarna ska upphävas.

Databasen för övervakning och tillsyn över finansmarknaderna

Databasen för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna får enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna inte innehålla personuppgifter. När det gäller definitionen av personuppgifter hänvisar lagen nu till PUL. Regeringen föreslår att den i stället ska hänvisa till den definition av personuppgifter som görs i dataskyddsförordningen.

Kasinolagen

Kasinolagen innehåller bestämmelser om roulettspel, tärningsspel, kortspel och liknande spel som anordnas i lokaler vilka huvudsakligen används för detta ändamål (ett kasino). I kasinolagen finns också bestämmelser om registrering av besökarna på kasinot i syfte att förebygga och avslöja brott. Regeringen föreslår att en ny paragraf införs i kasinolagen med en upplysning om tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning och som klargör att den föreslagna dataskyddslagen ska tillämpas i den utsträckning kasinolagen inte innehåller några avvikande bestämmelser.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 25 maj 2018, samtidigt som dataskyddsförordningen ska börja tillämpas. Regeringen bedömer att det inte finns behov av några övergångsbestämmelser.

Konsekvenser

Regeringen bedömer att förslagen inte medför någon risk för otillbörliga intrång i den personliga integriteten.

Förslagen medför enligt regeringen inte heller något behov av ytterligare medel för de berörda myndigheterna eller några nya åtaganden eller kostnader för företag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ansluter sig till regeringens överväganden och anser att riksdagen av de skäl som anförs i propositionen bör anta regeringens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:107 Ändringar i vissa författningar inom Finansdepartementets ansvarsområde med anledning av EU:s dataskyddsreform:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i kasinolagen (1999:355).
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980.
6. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning.
7. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om upphävande av lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i kasinolagen
(1999:355)

Härigenom föreskrivs i fråga om kasinolagen (1999:355)
dels att 7 § ska upphöra att gälla,
dels att det ska införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

3 a §

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:99) om den officiella statistiken

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:99) om den officiella statistiken

- dels* att 18 och 23 §§ ska upphöra att gälla,
- dels* att rubriken närmast före 23 § ska utgå,
- dels* att 1, 2, 5, 14, 15 och 26 §§ ska ha följande lydelse,
- dels* att det ska införas en ny paragraf, 15 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om officiell statistik.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka myndigheter som ansvarar för officiell statistik (statistikansvariga myndigheter).

Bestämmelserna i 14, 15 och 19 §§ gäller även vid framställning av annan statistik hos en statistikansvarig myndighet.

Bestämmelserna i 14–16 och 19 §§ gäller även vid framställning av annan statistik hos en statistikansvarig myndighet.

2 §

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid framställning av statistik i den mån det inte finns avvikande bestämmelser i denna lag.

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av

¹ Senaste lydelse 2013:945.

denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

5 §²

Den officiella statistiken ska framställas och offentliggöras med beaktande av behovet av skydd för fysiska och juridiska personers intressen.

Bestämmelser om sekretess finns i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om skydd mot kränkning av enskilds personliga integritet genom behandling av personuppgifter finns i personuppgiftslagen (1998:204).

14 §

En statistikansvarig myndighet får behandla personuppgifter för framställning av statistik om inte annat följer av 15 §. För sådan behandling är myndigheten personuppgiftsansvarig *enligt personuppgiftslagen (1998:204)*.

En statistikansvarig myndighet får behandla personuppgifter för framställning av statistik om inte annat följer av 15 §. För sådan behandling är myndigheten personuppgiftsansvarig.

Behandling av personuppgifter får omfatta uppgift om personnummer.

Trots vad som anges i första stycket kan en statistikansvarig myndighet vara personuppgiftsbiträde åt en annan statistikansvarig myndighet.

15 §

Personuppgifter som avses i 13 § och 21 § första stycket *personuppgiftslagen (1998:204)* får behandlas om det följer av föreskrifter som regeringen meddelar.

Personuppgifter som avses i artikel 9.1 (känsliga personuppgifter) och artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning får behandlas om det följer av föreskrifter som regeringen meddelar.

Vid framställning av annan statistik än officiell statistik får personuppgifter enligt första stycket också behandlas om behandlingen

1. är nödvändig för statistiska ändamål och samhällsintresset av det statistikprojekt där behandlingen ingår klart väger över den

² Senaste lydelse 2009:490. Ändringen innebär att tredje stycket tas bort.

risk för otillbörligt intrång i enskildas personliga integritet som behandlingen kan innebära, eller

2. ingår i ett forskningsprojekt och behandlingen har godkänts enligt lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor.

15 a §

Artiklarna 16 och 18 i EU:s dataskyddsförordning om rätten till rättelse och rätten till begränsning av behandling av personuppgifter gäller inte vid behandling av personuppgifter som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den.

26 §

Den som bryter mot 6 § *skall* dömas för olovlig identifiering till böter eller fängelse i högst ett år, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken *eller personuppgiftslagen (1998:204)*. I ringa fall döms inte till ansvar.

Den som bryter mot 6 § *ska* dömas för olovlig identifiering till böter eller fängelse i högst ett år, om gärningen inte är belagd med straff i brottsbalken. I ringa fall döms *det* inte till ansvar.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:378) om lägenhetsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2006:378) om lägenhetsregister dels att 24 § ska upphöra att gälla, dels att rubriken närmast före 24 § ska utgå, dels att 2 och 4 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 9 a §, och närmast före 9 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Den statliga lantmäterimyndigheten ska för de ändamål som anges i 5 § föra ett lägenhetsregister.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter i lägenhetsregistret, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag eller annars av 2 § personuppgiftslagen.

Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här benämnd EU:s dataskyddsförordning.

Vid behandling av personuppgifter enligt denna lag gäller lagen (2018:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

¹ Senaste lydelse 2008:539.

4 §²

Den statliga lantmäterimyndigheten är *personuppgiftsansvarigt* enligt *personuppgiftslagen (1998:204)* för lägenhetsregistret.

Den statliga lantmäterimyndigheten är *personuppgiftsansvarig* för lägenhetsregistret.

Begränsning av behandling av personuppgifter

9 a §

Artikel 18 i EU:s dataskyddsförordning om rätten till begränsning av behandling av personuppgifter gäller inte vid behandling av personuppgifter som är tillåten enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Personuppgifter får inte behandlas i databasen. Med personuppgifter avses detsamma som i *personuppgiftslagen (1998:204)*.

Personuppgifter får inte behandlas i databasen. Med personuppgifter avses detsamma som i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)*.

Denna lag träder i kraft den 25 maj 2018.

5 Förslag till lag om upphävande av lagen
(1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning
år 1980

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:217) om allmän folk- och bostadsräkning år 1980 ska upphöra att gälla den 25 maj 2018.

6 Förslag till lag om upphävande av lagen
(1984:531) om 1985 års folk- och
bostadsräkning

Härigenom föreskrivs att lagen (1984:531) om 1985 års folk- och bostadsräkning ska upphöra att gälla den 25 maj 2018.

7 Förslag till lag om upphävande av lagen
(1989:329) om en folk- och bostadsräkning år
1990

Härigenom föreskrivs att lagen (1989:329) om en folk- och bostadsräkning år 1990 ska upphöra att gälla den 25 maj 2018.